

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/1239/2015
Identifikačné číslo spisu:	2213202358
Dátum vydania rozhodnutia:	30.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2213202358.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, zastúpenej advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, proti žalovanej H. I., bývajúcej v A., o zaplatenie 583,72 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod sp.zn. 5 C 147/2013, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 30. septembra 2014, sp.zn. 9 Co 402/2013, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Trnave z 30. septembra 2014 sp.zn. 9 Co 402/2013 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom z 27. septembra 2013 č.k. 5 C 147/2013-44 návrh žalobkyne na zaplatenie 583,72 eur zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil s poukazom na § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, § 54 ods. 1 a 2, § 457, § 451 ods. 1, 2 a § 558 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj „zákon č. 258/2001 Z.z.“). Uviedol, že zmluva o úvere uzatvorená medzi účastníkmi je zmluvou spotrebiteľskou i keď sa jedná o revolvingový úver. Musí mať teda písomnú formu, z ktorej musí byť zrejmé, aká je výška poskytnutého úveru, aká je výška úrokov, poplatkov, výška splátok, splatnosť úveru, všetky náležitosti, ktoré sú uvedené v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. Konštatoval, že predmetná zmluva nemala náležitosti požadované citovaným zákonom, bola uzavretá výlučne konkludentne bez zákonom požadovaných špecifikácií. Na základe uvedeného s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka okresný súd uviedol, že táto zmluva je od počiatku neplatná. Následne k uznaniu pohľadávky dodal, že fyzická osoba je neznalá práva a vzhľadom na jej vyjadrenie k žalobe zo dňa 15.05.2013 je zrejmé, že si nebola vedomá skutočnosti o premlčaní pohľadávky, ktorú napriek premlčaniu uznala. Na základe uvedeného nepovažoval súd prvého stupňa písomné uznanie dlhu za platné, pretože z neho nemohli nastať účinky, ak dlžník o premlčaní pohľadávky nevedel. Ďalej mal súd za preukázané, že dojednanie zmluvnej pokuty vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré by mali byť známe účastníkovi spotrebiteľskej zmluvy, ako spotrebiteľovi, nie je možné považovať za písomné dojednanie zmluvnej pokuty. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Krajský súd v Trnave uznesením z 30. septembra 2014 sp.zn. 9 Co 402/2013 odvolanie žalobkyne odmietol. V odôvodnení uviedol, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu bol žalobkyni doručený 31. októbra 2013. Lehota na podanie odvolania začala žalobkyni plynúť 1. novembra 2013 a uplynula 15. novembra 2013 (piatok), a tento deň bol posledným na podanie odvolania. Odvolanie bolo odovzdané na poštovú prepravu 18. novembra 2013 (ako vyplýva z pripojenej obálky na č.l. 51) po uplynutí zákonnej 15- dňovej odvolacej lehoty, teda oneskorene. Zároveň poznamenal, že nejde o žiaden z prípadov uvedených v ustanovení § 204 ods. 2 O.s.p., pretože účastníci konania boli riadne súdom prvého stupňa poučení o lehote na podanie odvolania a žalobkyňa nepožiadala o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. s konštatovaním, že o odvolaní nebolo vecne rozhodnuté, a preto aplikoval ustanovenie zákona najbližšie tomuto výsledku konania, t.j. akoby konanie bolo zastavené (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

3. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Dunajská Streda na ďalšie konanie z dôvodu, že jej odvolací súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Toto procesné pochybenie odôvodnila tým, že krajský súd nesprávne odmietol jej odvolanie podané telefaxom dňa 15. novembra 2013, čiže v posledný deň zákonnej lehoty na podanie odvolania. Uviedla, že telefaxom podané odvolanie bolo následne doplnené predložením jeho originálu podaného na poštovú prepravu dňa 18. novembra 2013, z čoho vyplýva, že žalobkyňa uskutočnila podanie telefaxom, ako aj to, že ho včasne doplnila jeho originálom. Poukázala na § 204 ods. 1 veta prvá, § 42 ods. 1, § 55, 56, 57 ods. 3 O.s.p. a judikované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2 Cdo 219/2007.

4. Dovolanie žalobkyne bolo podané telefaxom 10. decembra 2014 (doplnené v lehote troch dní predložením originálu), t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. účinného do 30. júna 2016 (ďalej aj „O.s.p.“). Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalobkyňa), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné, a preto rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle § 449 ods. 1 CSP zrušuje.

6. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 CSP uvádza, že v prejednávacom spore rozhodol odvolací súd uznesením, ktorým odvolanie žalobkyne odmietol. Uznesenia odvolacieho súdu proti ktorým je dovolanie prípustné sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., preto dovolací súd prípustnosť a náležitosti dovolania vzhľadom na § 470 ods. 2 veta prvá CSP posudzoval podľa tohto poriadku. Dovolanie žalobkyne nesmeruje proti uzneseniu v zmysle vyššie uvedených ustanovení O.s.p., preto prípustnosť dovolania z § 239 ods. 1 a 2 nevyplyva.

7. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania žalobkyne smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p.. Vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. žalobkyňa nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

8. S prihliadnutím na obsah dovolania žalobkyne dovolací súd osobitne skúmal, či postupom a rozhodnutím súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníkovi konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorené podané (R 23/1994).

10. Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Podľa § 42 ods. 1 O.s.p. podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada. Podľa § 57 ods. 3 O.s.p., lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

11. Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou. Charakteristickou črtou procesných lehôt je, že sú zachované aj v prípadoch, keď sa procesný úkon v rámci lehoty nedostane do dispozičnej sféry adresáta, ale stačí, keď je urobený posledný deň lehoty osobne na súde alebo ak je odovzdaný orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvej inštancie bolo zástupcovi žalobkyne doručené 31. októbra 2013. Zákonná lehota na podanie odvolania tak začala žalobkyni plynúť 1. novembra 2013. Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie odvolania bol 15. november 2013 (piatok), tak ako aj vo svojom rozhodnutí konštatoval odvolací súd a táto skutočnosť ani nebola sporná. Keďže sa odvolanie podané žalobkyňou (podľa jej tvrdenia) telefaxom zo dňa 15. novembra 2013 v súdnom spise nenachádza, dovolací súd vyzval súd prvej inštancie dňa 27. mája 2015 na zaujatie stanoviska, resp. vykonanie nevyhnutných procesných úkonov smerujúcich k objasneniu skutočnosti, či bolo odvolanie podané na okresnom súde telefaxom tak, ako to tvrdila dovolateľka alebo nie. Na uvedený pokyn dovolacieho súdu bol na č.l. 79 súdom prvej inštancie spísaný úradný záznam, v ktorom je len jednoducho skonštatované, že „podľa udania pracovníčky podateľne nebolo doručené faxom odvolanie navrhovateľa dňa 15.11.2013.“ Taktiež bol vyzývaný advokát žalobkyne, aby zdokladoval doručenie dovolania telefaxom dňa 15. novembra 2013, na čo advokát reagoval listom zo dňa 13. augusta 2015 s prílohou - dokladom o prenose faxového podania zo dňa 15. novembra 2013 (č.l. 83 spisu). Na základe toho súd prvej inštancie uzavrel a v predkladacej správe uviedol, že odvolanie žalobkyňa bolo podané včas.

13. Keďže odvolací súd vyhodnotil podanie odvolania žalobkyňou ako oneskorené, odmietnutím odvolania krajský súd odňal dovolateľke možnosť pred súdom konať. Konanie pred odvolacím súdom tak bolo postihnuté vadou vyplývajúcou z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

14. So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP).

15. O trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v zmysle § 453 ods. 3 CSP.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.